

POŽARI V SLOVENIJI LETA 1997

Fires in Slovenia in 1997

Slavko Šipeč*

UDK 614.84(497.4)"1997"

Povzetek

Prispevek predstavlja ugotovitve analize statističnih podatkov o požarih leta 1997. Lani je bilo v Sloveniji 3639 požarov, kar je glede na podatke, ki so nam na voljo, največ doslej. V gradbenih objektih jih je bilo 1649, 1563 v naravi, 427 pa na prometnih sredstvih. Leta 1997 je bilo največ požarov na gradbenih objektih in prometnih sredstvih doslej, medtem ko je bilo po podatkih Uprave RS za zaščito in reševanje več požarov v naravi kot leta 1997 le leta 1993 (1853 požarov). Če pa za leto 1993 upoštevamo takrat še uradno statistiko o požarih Ministrstva za notranje zadeve, po kateri je bilo 1993. leta 1319 požarov v naravi, je tudi glede požarov v naravi leto 1997 rekordno.

Abstract

There were 3,639 fires in Slovenia in 1997, which is the highest number ever registered. The number of wildfires totalled 1,563. One thousand six hundred and forty-nine (1,649) structural fires were registered, and 427 on vehicles and other transportation modes. The damage caused by fires in 1997 amounted to 1,968,776,964.00 Slovene tolar (approx. US \$ 11.7 million, DEM 21 million). Fire extinguishing costs totalled 182,633,573.00 Slovene tolar (approx. US \$ 1.1 million; DEM 1.95 million).

Največ požarov je bilo marca (614 požarov), aprila (481), februarja (363), decembra (297) in oktobra (283 požarov) predvsem zaradi večjega števila požarov v naravi. Najmanj požarov, 184, je bilo avgusta, novembra (215), junija (220) in julija (229).

Največkrat je gorelo ob sobotah (582 požarov), sledijo petek (564), ponedeljek (529) in nedelja (510 požarov). Manj požarov je bilo ob sredah (471 požarov), torkih (489) in četrtek (494 požarov). V naravi je bilo tudi lani največ požarov ob koncu tedna (ob sobotah 259 požarov, petkih 242, nedeljah in ponedeljkih 232 požarov), najmanj pa ob sredah (191) in torkih (204). Število požarov v gradbenih objektih je po dnevih bolj izenačeno: največ jih je bilo ob petkih (255), ponedeljkih (253) in sobotah (249), najmanj pa ob torkih (214) ter nedeljah (216 požarov). Prometna sredstva so najpogosteje gorela ob sobotah (74-krat), torkih (71-krat) in petkih (67-krat), sledita četrtek (65 požarov) ter nedelja (62 požarov), najmanj požarov pa je bilo ob ponedeljkih in sredah (44 požarov).

Največkrat je zagorelo popoldne in zvečer, kar se dogaja že nekaj časa. 725 požarov se je vnelo med 18. in 21. uro, 698 pa med 15. in 18. uro. Najmanj požarov je zagorelo zjutraj in dopoldne (med 3. in 6. uro le 169 ter med 6. in 9. uro 222).

Največ požarov je bilo v občinah Ljubljana (499 požarov), Maribor (233), Koper (196), Ilirska Bistrica (120), Kranj (110) in Nova Gorica (104). Več kot 50 požarov je bilo še v občinah Postojna (96), Novo mesto (79), Ajdovščina (74), Celje (65), Divača in Piran (64), Kočevje (63), Pivka (61), Trbovlje (57), Jesenice (52) in Krško (51). Te občine so v ospredju bodisi zaradi veliko požarov v naravi bodisi zaradi razmeroma velike površine, pa tudi zaradi večje koncentracije prebivalcev in dejavnosti. V nekaterih občinah je za veliko požarov (npr. Koper, Nova Gorica) odločilno vse troje. V občinah submediteranskega dela Slovenije (Koper, Izola, Piran, Sežana, Komen, Divača, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Nova Gorica, Brda, Kanal, Miren-Kostanjevica, Postojna, Pivka, Ajdovščina, Vipava) je bilo skupno 957 požarov ali 26,3 % vseh požarov. Le v občinah Kobilje, Loški Potok in Osilnica ni gorelo.

Požari so leta 1997 povzročili za 1.968.776.964,00 tolarjev materialne škode. Največ škode so povzročili požari v gradbenih objektih - 1.745.066.987,00 tolarjev, požari na prometnih sredstvih so povzročili 128.326.150,00 tolarjev, požari v naravi pa 95.383.827,00 tolarjev materialne škode. Največjo gmotno škodo so povzročili v občinah Cerknica (301.400.000,00 tolarjev), Jesenice (97.690.000,00 tolarjev), Divača (81.000.000,00 tolarjev), Celje

(73.740.000,00 tolarjev), Črna na Koroškem (71.900.000,00 tolarjev), Ljubljana (65.665.100,00 tolarjev), Ajdovščina (65.226.105,00 tolarjev), Žalec (63.780.000,00 tolarjev), Nova Gorica (58.315.000,00 tolarjev) in Maribor (55.091.200,00 tolarjev). Več kot 20 milijonov tolarjev materialne škode je ob požarih nastalo še v občinah Vodice, Slovenj Gradec, Ravne-Prevalje, Šentjur pri Celju, Krško, Novo mesto, Kranj, Šentjernej, Slovenska Bistrica, Idrija, Podvelka-Ribnica in Bled. Podatki o materialni škodi so nepopolni.

Med petnajstimi požari, ki so leta 1997 povzročili največjo materialno škodo, je 13 požarov v gradbenih objektih ter dva požara v naravi (oba na Vremščici); ni pa nobenega požara na prometnih sredstvih. Požar z največjo materialno škodo (300 milijonov tolarjev) je bil 30. maja v Brestovem skladišču in proizvodnem obratu oblazinjenega pohištva v Podskrajniku v cerkniški občini. 19. junija je na Jesenicah v prostorih podjetja Nomine R d. o. o. podtaknjen ogenj povzročil 95 milijonov tolarjev materialne škode. V Žerjavu je 12. decembra zgorela zgradba opuščene rudniške separacije, enkratni tehnični spomenik. V požaru, ki ga je zakrivil nepreviden razrez kovinskih kotlov, je nastalo za 70 milijonov materialne škode. Škodo v požaru 7. junija v zapuščenem skladiščni leseni stavbi Stari mlin v Ajdovščini, ki je last Mlinotesta, so ocenili na 49 milijonov tolarjev. 23. aprila je v požaru dveh gospodarskih poslopij v Lokarjah v vodiški občini nastalo za 40 milijonov tolarjev materialne škode, prav toliko škode je povzročil požar v restavraciji Mark v Šempetru pri Novi Gorici, ko je zagorelo v kuhinji zaradi pokvarjenega termostata cvrtnika. Gozdarji so ocenili ekološko škodo po dveh požarih 18. in 19. aprila na Vremščici na 73 milijonov tolarjev. 35 milijonov materialne škode je povzročil požar 14. septembra na mednarodnem obrtnem sejmu v Celju, ko je zaradi kratkega stika zagorelo v razstavnem šotoru. Škoda je bila velika predvsem zaradi veliko uničenega razstavljenega blaga. Požar v Lekovem obratu v Trimlinih pri Lendavi 4. marca je povzročil za 27 milijonov tolarjev materialne škode. 20 milijonov tolarjev gmotne škode so povzročili požar v obrtni delavnici na Povšetovi ulici v Ljubljani 22. januarja, požar, ki je 13. februarja uničil stanovanjsko hišo na Janževskem Vrhu v občini Podvelka-Ribnica, ter požar, ki je v Draškovcu v šentjernejski občini 7. novembra uničil gospodarsko poslopje KZ Krka in je v njem poleg traktorja in objekta zgorelo še 60 ton koruze. V idrijski tovarni Kolektor so bili zaradi požara na izsesovalnem sistemu 3. septembra oškodovani za 18.600.000,00 tolarjev. 15 milijonov tolarjev škode je povzročil požar 17. februarja, ki je nastal zaradi kratkega stika na električni napeljavi in je uničil prostore in blago butika z oblačili na Ravnah na Koroškem.

* Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje, Kardeljeva ploščad 21, Ljubljana

Preglednica 1. Požari leta 1997
Table 1. Fires in Slovenia in 1997

vrste požarov fires	število požarov number of fires	požarna površina v ha burnt surface area in hectares	materialna škoda v sit material damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
požari v naravi wildfires	1563	1951,2313	95.383.827,00	89.576.786,00
požari v gradbenih objektih structural fires	1649		1.745.066.987,00	83.039.282,00
požari na prometnih sredstvih fires in vehicles and other transportation modes	427		128.326.150,00	10.017.505,00
SKUPAJ - TOTAL	3639	1951,2313	1.968.776.964,00	182.633.573,00

Stroški gasilskih intervencij ob požarih so znašali 182.633.573,00 tolarjev. Vanje so všeti tudi stroški porabljenih in uničenih opreme, vrednost porabljenih gasilskih in tehnično-reševalnih sredstev ter stroški helikopterskega gašenja. Na večje stroške intervencij je vplivalo predvsem veliko požarov ter precejšnji stroški, ki so nastali zaradi sodelovanja helikopterjev Slovenske vojske pri gašenju požarov v naravi.

Požare je gasilo kar 36.498 ljudi, od tega 22.019 prostovoljnih in 9312 poklicnih gasilcev. Drugih udeležencev je bilo 5167. To so najvišje številke doslej.

V požarih je umrlo 29 ljudi, od tega 11 v požarih na prometnih sredstvih. 18 ljudi je izgubilo življenje med požari

v gradbenih objektih; požari v naravi pa niso zahtevali žrtev. Med mrtvimi ni gasilcev. Lažje in huje poškodovanih je bilo 143. Poškodovano se je 25 prostovoljnih gasilcev, 11 poklicnih gasilcev, 15 drugih udeležencev v intervencijah ter 92 neposrednih udeležencev v požarih. Največ poškodovanih je bilo ob požarih v gradbenih objektih - 91 (od tega 22 prostovoljnih gasilcev, 9 poklicnih gasilcev, trije drugi udeleženci intervencij ter 57 neposrednih udeležencev) in ob požarih na prometnih sredstvih (37), najmanj (15) pa ob požarih v naravi.

Največ požarov je, kot vedno, nastalo zaradi malomarnosti - 1519, 403-krat je bil požar namerno povzročen, 123 požarov je nastalo zaradi naravnih pojavov, 88 pa zaradi otroške igre. Za 1499 požarov povzročitev ni znana,

Preglednica 2. Požari po mesecih
Table 2. Fires by month

mesec month	požari v naravi wildfires	požari v gradbenih objektih structural fires	požari na prometnih sredstvih fires in vehicles and other transportation modes	skupaj total
JANUAR/JANUARY	54	161	28	243
FEBRUAR/FEBRUARY	186	148	29	363
MAREC/MARCH	430	147	37	614
APRIL/APRIL	282	162	37	481
MAJ/MAY	105	120	45	270
JUNI/JUNE	57	115	48	220
JULIJ/JULY	76	114	39	229
AVGUST/AUGUST	32	117	35	184
SEPTEMBER/SEPTEMBER	86	111	43	240
OKTOBER/OCTOBER	94	154	35	283
NOVEMBER/NOVEMBER	65	128	22	215
DECEMBER/DECEMBER	96	172	29	297
SKUPAJ - TOTAL	1563	1649	427	3639

Preglednica 3. Gašenje požarov
Table 3. Fire extinction

vrste požarov fires	število prostovoljnih gasilcev voluntary firemen involved	število poklicnih gasilcev professional firemen involved	število drugih sodelujočih other	skupno število sodelujočih total	število gasilskih vozil fire engines involved
požari v naravi wildfires	8191	3573	1869	13 633	2875
požari v gradbenih objektih structural fires	12 944	4756	2959	20 659	3875
požari na prometnih sredstvih fires in vehicles and other transportation modes	884	983	339	2206	561
SKUPAJ -TOTAL	22 019	9312	5167	36 498	7311

ugotovljena ali pa o tem ni podatkov. Pri vzrokih požarov je na prvem mestu odprti ogenj (857 požarov), nato samovžig (333), kratek stik (233), ognjišča (209), električne in grelne naprave ter aparati (148), poškodbe ali okvare sredstev, opreme, strojev in orodij (137), cigaretni ogorek (88), naravni pojavi, strele in iskre vlaka (76) ter brušenje, varjenje, udarec in trenje (52) itn. 623 požarov je zagorelo iz neznanih, 197 pa zaradi drugih vzrokov. Za 500 požarov ni podatkov o vzrokih nastanka.

Požari v naravi

Leta 1997 je bilo 1563 požarov v naravi. Več jih je bilo le leta 1993, in sicer 1853. Več požarov je bilo zaradi dolgotrajnega pomanjkanja padavin, zlasti v submediteranskem delu. To velja za obdobje približno od srede februarja do začetka maja. Velika požarna ogroženost naravnega okolja je bila razglašena dvakrat: med 4. in 19. marcem ter med 11. in 21. aprilom, obakrat na območju celotne države. Že sredi leta je bilo požarov v naravi toliko kot v vsem letu 1996, letoletna požarna površina iz leta 1996 pa je bila presežena že v prvih dneh

aprila. Na to, da je v prvi polovici leta prevladovalo precej suho vreme, kaže tudi podatek, da je bilo v tem obdobju 1114 požarov v naravi, pogorelo je 1870 hektarov površin; v drugem polletju je bilo požarov 449, požarna površina pa je znašala le 81 hektarov. Bolj suho vreme je bilo tudi septembra in oktobra, takrat je bilo požarov v naravi spet več.

Največ požarov v naravi je bilo marca (430), aprila (282) in februarja (186). Poletni meseci junij, julij in avgust so bili s 57, 76 oziroma 32 požari v naravi šele na desetem, osmem oziroma dvanajstem mestu. Več požarov je bilo še maja (105), decembra (96, večinoma zabožnikov za smeti) ter zaradi suhega vremena tudi oktobra (94) in septembra (86). Največ požarov v naravi je bilo v občini Ljubljana (229 požarov), kjer so goreli predvsem zabožniki za smeti. Sledijo občine Koper (136 požarov), Ilirska Bistrica (90), Maribor (80), Postojna (63), Divača (54), Nova Gorica (51), Pivka (49), Piran (39), Trbovlje (34), Kočevje (33), Sežana (32) in Ajdovščina (30). Več kot 20 požarov v naravi je bilo še v občinah Kranj, Novo mesto, Celje, Izola, Jesenice in Krško.

Preglednica 4. Gašenje požarov s helikopterji in letali
Table 4. Fire extinction utilising helicopters

kraj požara location	občina municipality	datum date	število ur hours of helicopter fire extinction
BAČ	Ilirska Bistrica	13. 3. 97	3
KOROŠKA BELA	Jesenice	17. 3. 97	1
VREMŠČICA	Divača	10. 6. 97	15
GLOBOKO-RADOVLJICA	Radovljica	19. 4. 97	1
VREMŠČICA	Divača	19. 4. 97	15
POČEK	Postojna	4. 9. 97	2
BAVŠKI GRINTAVEC	Bovec	28. 9. - 6. 10. 97	61
POČEK	Postojna	4. 11. 97	1
POČEK	Postojna	17. 11. 97	1
SKUPAJ - TOTAL			100

Preglednica 5. Požari po vzrokih in materialni škodi
Table 5. Fires by cause and material damage

vzrok cause	požari v naravi wildfires	požari v gradbenih objektih structural fires	požari na prometnih sredstvih fires in vehicles and other transportati on modes	skupaj total	materialna škoda v sit material damage (sit)
ni podatkov no data	272	157	71	500	359.772.376,00
samovžig self-ignition	27	299	7	333	59.595.316,00
strele in drugi naravni pojavi thunderbolt and other natural phenomena	11	65	0	76	122.883.000,00
cigaretni ogorek careless smoking	39	58	5	102	26.155.000,00
odprti ogenj open flame	633	194	30	857	197.407.726,00
ognjišče fireplace, heating, cooking	13	195	1	209	35.936.340,00
iskra vlaka train sparks	75	0	1	76	73.200.000,00
kratek stik short circuit	17	125	91	233	174.812.000,00
poškodbe, okvare sredstev, opreme, strojev, orodij mechanical and other engine and equipment failure	1	48	88	137	157.382.000,00
brušenje, varjenje, udarec, trenje sharpening, welding, impact, friction	5	41	6	52	125.424.290,00
eksotermne reakcije exoterm reaction	1	6	1	8	12.800.000,00
električne in grelne naprave ter aparati electric and heating devices	0	147	1	148	78.257.669,00
preobremenitev električnih vodov overloading of power supply lines	2	15	3	20	16.255.887,00
gradbene in konstrukcijske pomanjkljivosti architectural and construction defects	0	54	0	54	46.250.000,00
eksplozija explosions	3	11	0	14	59.050.000,00
drugo other	79	71	47	197	114.140.100,00
neznano unknown	385	163	75	623	309.455.260,00
SKUPAJ - TOTAL	1563	1649	427	3639	1.968.776.964,00

Požari v naravi so leta 1997 uničili dobrih 1951 hektarov površin. Največja površina je pogorela marca (763,7 hektarov) in aprila (755,3 hektarov), sledita januar in februar (164 in 138,4 hektare). Največ površin je zgorelo v občinah Divača (763,6 hektara), Koper (191,9 hektara), Ilirska Bistrica (157,8 hektarov), Postojna (153,6 hektarov), Pivka (107,7 hektarov), Hrpelje-Kozina (85 hektarov),

Jesenice (74,3 hektare) in Kočevje (69,9 hektarov). Več kot 10 hektarov površin je bilo zaradi požarov v naravi prizadetih še v občinah Sežana, Cerknica, Radovljica, Ljubljana, Bovec, Sevnica, Komen, Majšperk, Novo mesto in Ajdovščina. Skupno je v občinah submediteranskega dela Slovenije zgorelo 1553,9 hektara površin ali 79,6 % vseh s požari v naravi v republiki Sloveniji prizadetih

Preglednica 6. Požari po načinu povzročitve
Table 6. Instigators of fires

povzročitev instigator	požari v naravi wildfires	požari v gradbenih objektih structural fires	požari na prometnih sredstvih fires in vehicles and other transportation modes	skupaj total
ni podatkov no data	314	160	77	551
malomarnost negligence	580	831	108	1519
namerno intentional	263	112	28	403
otroška igra children playing	33	50	5	88
naravni pojavi natural phenomena	26	94	3	123
živali animals	0	5	2	7
neznano unknown	347	397	204	948
SKUPAJ - TOTAL	1563	1649	427	3639

Preglednica 7. Požari v naravi leta 1997
Table 7. Wildfires in 1997

požari v naravi wildfires	število požarov number of fires	požarna površina v ha burnt surface area in hectares	škoda v sit damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
v iglastem gozdu coniferous forest	42	159,3710	560.000,00	5.887.505,00
v listnatem gozdu deciduous forest	31	36,7640	220.000,00	1.757.395,00
v mešanem gozdu mixed forest	84	741,7397	74.465.000,00	40.074.202,00
na podrasti undergrowth only	189	266,0006	2.004.500,00	5.163.032,00
na grmovnih površinah shrubbery	158	203,7712	771.755,00	17.636.135,00
na površinah nad gozdno mejo (ruševje) above the tree line, dwarf pine	5	0,0901	0,00	53.050,00
v parkih parks	26	0,3886	40.000,00	286.973,00
na vrtovih, poljih in njivah fields, gardens, meadows	16	4,4283	163.000,00	173.115,00
v sadovnjakih, vinogradih in hmeljiščih orchards, vineyards, fields of hops	12	5,4950	2.400.000,00	342.177,00
na travnatih površinah (travniki, pašniki) meadows, grassland, pastureland	382	518,4763	1.839.000,00	8.932.210,00
na smetiščih, odlagališčih rubbish dumps	163	5,2561	1.310.100,00	3.339.290,00
komunalnih zabojnikov garbage containers	354	0,2000	2.682.472,00	2.870.587,00
drugi požari v naravi other	101	9,2504	8.928.000,00	3.061.115,00
SKUPAJ - TOTAL	1563	1951,2313	95.383.827,00	89.576.786,00

Preglednica 8. Požari v gradbenih objektih leta 1997
Table 8. Structural fires in 1997

vrste požarov type of fires	število number of fires	materialna škoda v sit material damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
v proizvodnih, obrtnih in energetske objekti manufacturing and electricity facilities	168	656.747.887,00	10.352.176,00
v poslovno-upravnih objekti business and administrative buildings	28	10.405.000,00	990.565,00
v trgovskih, turističnih in gostinskih objekti commercial, tourist and catering buildings	76	134.705.000,00	2.383.073,00
v vzg.-izobraževalnih, zdravstvenih, kulturnih in cerkvenih objekti schools, hospitals, cultural buildings, churches	24	9.330.000,00	2.285.220,00
v stanovanjskih objekti (hiše, stanovanja) residential buildings	868	406.914.060,00	35.171.097,00
v kmetijskih objekti rural buildings	173	383.005.895,00	17.382.509,00
v barakah, lopah, drvarnicah, garažah huts, sheds, woodsheds, garages	112	35.909.145,00	6.557.134,00
drugi požari v gradbenih objekti other	100	108.050.000,00	3.917.508,00
SKUPAJ - TOTAL	1649	1.745.066.987,00	83.039.282,00

površin. V teh občinah je bilo 618 požarov v naravi oziroma 39,5 % vseh požarov v naravi v Sloveniji. Povprečen obseg požara v naravi v submediteranskem delu Slovenije (2,51 hektar) je bistveno večji kot v notranjosti države (0,42 hektar). Največja požara, 18. in 19. aprila na Vremščici v divjaški občini, sta zajela po 250 hektarov gozda. Največji požar v notranjosti države je zagorel 17. marca nad Koroško Belo oziroma Jesenicami. Zgorelo je 60 hektarov gozda. Najdlje, od 28. septembra do 6. oktobra, je gorelo na Bavškem Grintavcu.

Leta 1997 so pri gašenju osmih požarov v naravi sodelovali helikopterji Slovenske vojske, enkrat pa letalo ALC Lesce. Pet požarov je bilo marca in aprila: požar pri Baču, dvakrat požar na Vremščici (obakrat so posredovali po trije helikopterji) ter požar nad Koroško Belo; letalo ALC Lesce je pomagalo pri opazovanju požara ob železniški progi med Globokim in Radovljico. Septembra in novembra je pri manjših požarih na Počku v postojnski občini še trikrat posredoval helikopter Slovenske vojske. Med 28. septembrom in 6. oktobrom, ko je zaradi cigaretnega ogorka gorelo visoko v pobočju Bavškega Grintavca, so helikopterji Slovenske vojske opravili 61 ur helikopterskega

gašenja. Skupno so helikopterji Slovenske vojske in letalo aerokluba ALC Lesce zaradi sodelovanja pri gašenju požarov v naravi opravili 100 ur letenja.

Največ požarov v naravi je bilo gozdnih (535 požarov); pogorelo je 1408,1 hektar površin. Od tega je 189-krat gorela pretežno le gozdna podrast (266 hektarov pogorelih površin), 158-krat pa grmovne površine (203,8 hektarov pogorelih površin). Požarov iglastega, listnatega in mešanega gozda je bilo 157, zgorelo je 937,9 hektarov gozda. Travnjskih požarov je bilo 382, pogorelo pa je 518,5 hektarov površin. Požarov zabožnikov za smeti je bilo 354, precejkrat - 163-krat je gorelo tudi na odlagališčih komunalnih odpadkov. Na obdelovalnih površinah (vrtovi, njive, sadovnjaki, vinogradi) je gorelo 28-krat, pogorelo je 9,9 hektarov površin.

Med požari v naravi so bili januarja, junija, julija, avgusta, oktobra, novembra in decembra najštevilčnejši požari zabožnikov za smeti, februarja travniški požari, marca, aprila, maja in septembra pa gozdni požari.

V naravi je največkrat zagorelo zaradi odprtega ognja (633-krat), nato zaradi iskre vlaka (75), cigaretnega ogorka

Preglednica 9. Požari na prometnih sredstvih leta 1997
Table 9. Fires in vehicles and other transportation modes in 1997

vrste požarov type of fire	število number of fires	materialna škoda v sit material damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
v cestnem prometu road vehicles	411	121.496.150,00	9.431.392,00
v železniškem prometu railway cars	10	4.950.000,00	451.635,00
v pomorskem prometu marine craft	5	1.030.000,00	29.478,00
v zračnem prometu air craft	1	850.000,00	105.000,00
SKUPAJ - TOTAL	427	128.326.150,00	10.017.505,00

Preglednica 10. Požari po občinah - število, materialna škoda in stroški intervencij
Table 10. Fires by municipality

občina municipality	požari v naravi wildfires	požari v gradbenih objektih structural fires	požari na prometnih sredstvih fires on vehicles and other transportation modes	skupaj total	materialna škoda v sit material damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
Ajdovščina	30	35	9	74	65.226.105,00	3.110.735,00
Beltinci	1	5	1	7	291.000,00	49.754,00
Bled	12	14	1	27	21.112.000,00	724.944,00
Bohinj	0	5	2	7	4.408.000,00	167.515,00
Borovnica	0	1	1	2	0,00	30.000,00
Bovec	6	8	0	14	950.000,00	11.531.020,00
Brda	4	0	2	6	2.100.000,00	112.000,00
Brezovica	5	5	2	12	17.780.000,00	2.401.370,00
Brežice	16	16	2	34	13.800.000,00	739.000,00
Cankova-Tišina	0	2	3	5	1.850.000,00	14.992,00
Celje	24	26	15	65	73.740.000,00	1.239.717,00
Cerklje na Gorenjskem	1	6	3	10	1.600.000,00	174.100,00
Cerknica	8	10	4	22	301.400.000,00	80.000,00
Cerkno	6	13	0	19	5.420.000,00	859.247,00
Črenšovci	1	5	0	6	650.000,00	62.500,00
Črna na Koroškem	1	3	0	4	71.900.000,00	137.647,00
Črnomelj	8	12	1	21	9.452.862,00	879.688,00
Destričnik-Trnovska vas	1	4	2	7	8.840.000,00	450.855,00
Divača	54	3	7	64	81.000.000,00	35.995.092,00
Dobrepolje	0	1	0	1	4.000.000,00	10.000,00
Dobrova-Horjul-Pol hov Gradec	0	7	0	7	5.700.000,00	1.345.379,00
Dol pri Ljubljani	1	1	0	2	0,00	8.900,00
Domžale	15	12	9	36	3.420.000,00	895.000,00
Dornava	0	0	1	1	0,00	0,00
Dravograd	1	5	0	6	7.100.000,00	455.000,00
Duplek	0	8	1	9	11.750.000,00	558.622,00
Gorenja vas-Poljane	2	6	5	13	0,00	228.970,00
Gorišnica	0	5	2	7	400.000,00	146.000,00
Gornja Radgona	5	9	2	16	6.102.500,00	353.221,00
Gornji Grad	1	1	1	3	420.000,00	224.530,00
Gornji Petrovci	0	1	0	1	0,00	0,00
Grosuplje	6	6	2	14	16.200.000,00	240.000,00
Hodoš-Šalovci	0	1	1	2	2.000.000,00	250.000,00
Hrastnik	8	6	2	16	20.000,00	283.255,00
Hrpelje-Kozina	13	1	3	17	2.500.000,00	2.124.167,00
Idrija	3	8	2	13	22.525.000,00	596.921,00
Ig	6	5	1	12	4.000.150,00	750.000,00
Ilirska Bistrica	90	25	5	120	17.455.000,00	9.245.050,00
Ivančna Gorica	1	9	0	10	14.900.000,00	288.170,00

občina municipality	požari v naravi wildfires	požari v gradbenih objektih structural fires	požari na prometnih sredstvih fires on vehicles and other transportation modes	skupaj total	materialna škoda v sit material damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
Izola	22	14	6	42	6.300.000,00	1.020.037,00
Jesenice	21	28	3	52	97.690.000,00	4.690.197,00
Juršinci	3	1	0	4	4.003.000,00	50.800,00
Kamnik	7	29	4	40	14.335.000,00	3.826.000,00
Kanal	2	7	0	9	2.390.000,00	56.000,00
Kidričevo	3	4	0	7	650.000,00	45.000,00
Kobarid	6	5	1	12	13.080.000,00	787.466,00
Kočevje	33	28	2	63	6.290.000,00	1.860.225,00
Komen	16	5	1	22	100.000,00	1.365.827,00
Koper	136	37	23	196	6.295.020,00	8.800.144,00
Kozje	1	3	1	5	5.150.000,00	8.000,00
Kranj	27	70	13	110	30.172.140,00	2.102.620,00
Kranjska Gora	3	5	2	10	300.000,00	186.211,00
Krško	20	24	7	51	31.350.000,00	795.350,00
Kungota	2	1	0	3	0,00	35.000,00
Kuzma	0	4	0	4	14.800.000,00	697.000,00
Laško	2	3	2	7	8.000.000,00	176.280,00
Lenart	0	5	0	5	6.200.000,00	63.500,00
Lendava	10	11	3	24	33.705.000,00	54.010,00
Litija	14	9	3	26	1.735.000,00	799.900,00
Ljubljana	229	211	59	499	65.665.100,00	8.862.425,00
Ljubno	0	3	0	3	900.000,00	103.000,00
Ljutomer	10	15	2	27	10.480.000,00	1.792.607,00
Logatec	4	10	2	16	8.025.000,00	542.000,00
Loška Dolina	0	2	0	2	2.000.000,00	0,00
Luče	0	2	0	2	0,00	26.000,00
Lukovica	2	4	4	10	14.350.000,00	1.070.000,00
Majšperk	9	2	0	11	6.590.000,00	537.000,00
Maribor	80	120	33	233	55.091.200,00	8.607.332,00
Medvode	5	3	2	10	0,00	4.530.000,00
Mengeš	2	4	3	9	1.150.000,00	216.000,00
Metlika	5	7	3	15	8.200.000,00	354.280,00
Mežica	1	2	1	4	30.000,00	50.000,00
Miren-Kostanjevica	9	2	1	12	200.000,00	115.000,00
Mislinja	1	3	0	4	3.700.000,00	144.000,00
Moravče	1	2	1	4	3.000.000,00	517.000,00
Moravske Toplice	3	4	0	7	2.428.000,00	53.000,00
Mozirje	2	6	1	9	5.010.000,00	2.923.818,00
Murska Sobota	3	15	5	23	5.580.000,00	706.032,00
Muta	0	2	1	3	500.000,00	60.728,00
Naklo	2	6	2	10	520.000,00	168.110,00
Nazarje	1	3	1	5	7.545.000,00	192.900,00
Nova Gorica	51	43	10	104	58.315.000,00	3.469.009,00
Novo mesto	25	48	6	79	31.050.000,00	4.082.704,00
Odranci	0	1	0	1	50.000,00	0,00

občina municipality	požari v naravi wildfires	požari v gradbenih objektih structural fires	požari na prometnih sredstvih fires on vehicles and other transportation modes	skupaj total	materialna škoda v sit material damage (sit)	stroški intervencij v sit fire extinction (sit)
Ormož	4	11	3	18	18.450.000,00	2.212.537,00
Pesnica	0	2	1	3	6.500.000,00	126.548,00
Piran	39	15	10	64	6.215.000,00	987.463,00
Pivka	49	8	4	61	1.020.000,00	151.275,00
Podčetrtek	2	2	0	4	300.000,00	270.000,00
Podvelka-Ribnica	2	3	1	6	21.500.000,00	1.038.353,00
Postojna	63	24	9	96	9.505.000,00	1.015.500,00
Preddvor	1	8	0	9	622.000,00	230.000,00
Ptuj	9	22	5	36	16.490.000,00	889.808,00
Puconci	0	6	0	6	8.370.000,00	380.000,00
Rače-Fram	1	3	3	7	5.750.000,00	561.890,00
Radeče	1	4	1	6	4.230.000,00	97.240,00
Radenci	1	2	0	3	315.000,00	0,00
Radlje ob Dravi	0	6	0	6	10.350.000,00	423.281,00
Radovljica	8	17	8	33	9.730.000,00	1.003.700,00
Ravne-Prevalje	11	32	2	45	34.265.000,00	756.496,00
Ribnica	19	11	0	30	7.831.000,00	707.462,00
Rogaševci	3	1	2	6	995.000,00	45.000,00
Rogaška Slatina	7	5	2	14	3.914.000,00	499.400,00
Rogatec	2	0	0	2	0,00	45.000,00
Ruše	1	14	0	15	18.640.000,00	198.320,00
Semič	6	3	1	10	3.400.000,00	624.600,00
Sevnica	10	23	0	33	9.320.000,00	819.840,00
Sežana	32	12	4	48	3.850.000,00	2.400.440,00
Slovenj Gradec	8	23	1	32	35.410.000,00	1.548.234,00
Slovenska Bistrica	9	26	5	40	27.416.000,00	3.729.500,00
Slovenske Konjice	3	8	5	16	13.317.000,00	1.241.670,00
Starše	1	0	0	1	80.000,00	37.720,00
Sveti Jurij	0	3	0	3	3.000.000,00	81.300,00
Šenčur	5	4	4	13	3.700.000,00	240.150,00
Šentilj	1	13	3	17	10.950.000,00	1.217.000,00
Šentjernej	1	6	2	9	28.368.000,00	131.200,00
Šentjur pri Celju	3	19	8	30	33.110.000,00	1.192.458,00
Škocjan	2	1	1	4	400.000,00	84.110,00
Škofja Loka	14	21	5	40	5.250.000,00	196.255,00
Škofljica	4	2	0	6	1.000.000,00	105.123,00
Šmarje pri Jelšah	5	14	1	20	10.031.000,00	374.254,00
Šmartno ob Paki	0	1	1	2	3.000.000,00	0,00
Šoštanj	1	7	1	9	9.400.000,00	725.000,00
Štore	2	0	1	3	0,00	7.485,00
Tolmin	12	9	6	27	8.350.000,00	350.500,00
Trbovlje	34	19	4	57	230.000,00	903.366,00
Trebnje	5	10	3	18	17.500.000,00	977.400,00

(39), samovžiga (27), kratkega stika (17), ognjišč (13) ter naravnih pojavov in strel (11). 385-krat je zagorelo iz neznanih, 79-krat pa iz drugih vzrokov. Za 272 požarov v naravi ni podatkov o vzrokih požara. Po povzročitvi je na prvem mestu malomarnost (580 požarov). 263 požarov so namerno povzročili, 33 požarov so zanetili otroci in 26 naravni pojavi. Za 347 požarov povzročitev ni znana, za 314 požarov pa o tem ni podatkov.

Požarov, ki so jih zanetile iskre vlakov, je bilo v primerjavi s požari, ki jih je povzročil odprt ogenj, malo. Kljub temu pa je treba opozoriti, da so iskre vlakov (iskrenje zaradi zaviranja, odpadanje kosov zavor, iskenje iz parnih lokomotiv muzejskih vlakov) predvsem v spomladanskih mesecih zanetile vrsto požarov na že znanih železniških odsekih med Rižano in Kozino, Kozino in Divačo, Divačo in Košano ter Divačo in Sežano; pridružili pa so se jim tudi odseki Bled - Bohinjska Bela, Globoko - Radovljica in Logatec - Borovnica. V nekaj primerih je požare vzdolž daljših odsekov (npr. med Divačo in Logatcem) povzročil tudi muzejski vlak. Slovenske železnice bodo morale več pozornosti nameniti čiščenju požarnovarstvenega pasu ob železniških progah, saj je njegovo zaraščanje glavni vzrok tovrstnih požarov.

Požari v naravi so leta 1997 povzročili za 95.383.827,00 tolarjev škode, stroški intervencij pa so znašali 89.576.786,00 tolarjev. Stroški gašenja požarov v naravi so razmeroma visoki, ker je bilo teh požarov veliko, pa tudi zaradi znatnih stroškov gašenja s helikopterji. Delež stroškov gašenja s helikopterji v skupnih stroških intervencij zaradi požarov v naravi znaša kar okoli 20 %. Stroški intervencij zaradi požarov v naravi so celo večji kot stroški intervencij ob požarih v gradbenih objektih.

Požari v gradbenih objektih

Leta 1997 je bilo v Sloveniji 1649 požarov v gradbenih objektih, kar je največ doslej. Kot običajno je bilo največ, 868 požarov v stanovanjskih objektih. V energetskih, proizvodnih in obrtnih objektih je bilo 168 požarov, v poslovnih in upravnih 28, v trgovskih, gostinskih in turističnih 76, v vzgojno-izobraževalnih, zdravstvenih, verskih in kulturnih objektih 24; 173 je bilo požarov na kmetijskih objektih, 112 pa v barakah, lopah, drvarnicah in podobnih objektih. Drugih požarov v gradbenih objektih je bilo 100. Največ materialne škode so povzročili požari na energetskih, proizvodnih in obrtnih objektih, čeprav jih je bilo skoraj šestkrat manj kot požarov v stanovanjskih objektih.

Več požarov je bilo v hladnejših mesecih. Vzroka za to sta dva: več dimniških požarov in več požarov zaradi električnih in grelnih naprav. Največ požarov je bilo decembra (172 požarov), aprila (162), januarja (161) in oktobra (154). Najmanjkrat je v gradbenih objektih gorelo septembra (111-krat), komaj kaj več požarov je bilo julija (114), junija (115), avgusta (117) in maja (120).

Največ požarov v gradbenih objektih je bilo v občinah Ljubljana (211 požarov), Maribor (120), Kranj (70), Novo mesto (48), Nova Gorica (43), Koper (37), Ajdovščina (35), Ravne-Prevalje (32), Kamnik (29), Jesenice, Žalec in Kočevje (28), Slovenska Bistrica in Celje (26), Ilirska Bistrica (25), Postojna in Krško (24), Sevnica in Slovenj Gradec (23), Ptuj (22) ter Škofja Loka (21 požarov).

Vzroki požarov v gradbenih objektih so največkrat samovžig (saj in dimnikih, samovžigi sena - 299 požarov), ognjišče (195), odprti ogenj (194), električne in grelne naprave in aparati (147) ter kratek stik (125 požarov). Naravni pojavi oziroma strele so zanetile 65 požarov, zaradi cigaretne ogorka ali nepredvidnega kajenja je gorelo 58-krat, zaradi konstrukcijskih in gradbenih pomanjkljivosti (večinoma

dimnikov) pa 54-krat. Zaradi poškodb oziroma okvar sredstev, opreme in strojev je zagorelo 48-krat, zaradi brušenja, varjenja ali trenja pa 41-krat. Iz neznanih vzrokov je zagorelo 163 požarov, za 157 požarov pa ni podatkov o vzrokih. Po povzročitvi je na prvem mestu malomarnost (831 požarov), sledijo namerni požig (112), naravni pojavi (94), otroška igra (50) in živali (5). Za 397 požarov je povzročitev neznana, za 160 požarov pa o tem nimamo podatkov.

Materialna škoda zaradi požarov v gradbenih objektih znaša 1.745.066.987,00 tolarjev, kar je 88,6 % celotne škode zaradi požarov; stroški intervencij pa 83.039.282,00 tolarjev. Podatki o materialni škodi in deloma tudi o stroških intervencij so pomanjkljivi in zato zgolj orientacijski.

Vrstni red občin, v katerih je zaradi požarov v gradbenih objektih nastala največja materialna škoda, je podoben kot pri požarih v splošnem. Na prvem mestu je občina Cerknica (požar v Brestovem obratu v Podskrajniku pri Cerknici) (301.400.000,00 tolarjev), sledijo Jesenice (97.690.000,00 tolarjev), Črna na Koroškem (71.900.000,00 tolarjev), Celje (69.630.000,00 tolarjev), Ajdovščina (63.146.105,00 tolarjev), Nova Gorica (52.005.000,00 tolarjev), Ljubljana (54.675.000,00 tolarjev), Žalec (53.745.000,00 tolarjev), Maribor (46.218.200,00 tolarjev) in Vodice (41.000.000,00 tolarjev). Več kot 20 milijonov tolarjev materialne škode je bilo še v občinah Slovenj Gradec, Ravne-Prevalje, Lendava, Šentjur pri Celju, Novo mesto, Šentjernej, Krško, Kranj, Slovenska Bistrica, Podvelka-Ribnica, Idrija in Bled.

Požari na prometnih sredstvih

Leta 1997 je bilo 427 požarov na prometnih sredstvih. Število tovrstnih požarov se vsako leto povečuje; leta 1997 jih je bilo največ doslej. Večinoma so gorela vozila cestnega prometa (411 požarov). Na prometnih sredstvih zračnega prometa je nastal en požar (v zadnjih letih ni bilo tovrstnih požarov): zagorel je motorni zmaj, ki se je zapletel v žice električnega omrežja. Na prometnih sredstvih pomorskega prometa je gorelo petkrat, na prometnih sredstvih železniškega prometa pa 10-krat. Največ požarov na prometnih sredstvih je bilo junija (48 požarov), sledijo maj (45), september (43), julij (39) ter marec in april (37). Najmanjkrat pa so prometna sredstva gorela novembra (22-krat), januarja (28) ter februarja in decembra (29-krat).

Največkrat so gorela osebna vozila (353 požarov), nato tovorna vozila (29), avtobusi (10) ter druga prometna sredstva cestnega prometa (9). Največ požarov na prometnih sredstvih je nastalo v občinah Ljubljana (59 požarov), sledijo Maribor (33), Koper (23), Celje (15), Kranj (14), Nova Gorica in Piran (10) ter Ajdovščina, Postojna in Domžale (9).

Največ požarov je nastalo zaradi kratkega stika na električni napeljavi (91 požarov) ter poškodb in okvar (kot običajno večinoma na napravah za dovajanje goriva v motor) (88 požarov). Drugi vzroki so redkejši. Iz neznanih vzrokov je zagorelo 75 požarov, za 71 požarov pa o vzrokih ni podatkov. Po načinu povzročitve je na prvem mestu malomarnost (108), sledita nameren požig (28) in otroška igra (5). Za 204 požare na prometnih sredstvih način povzročitve ni znan, za 77 požarov pa nismo prejeli podatkov.

Leta 1997 je zaradi požarov na prometnih sredstvih nastalo za 128.326.150,00 tolarjev materialne škode, stroški gasilskih intervencij pa so bili 10.017.505,00 tolarjev.

Literatura

1. Požari v Republiki Sloveniji v letu 1997. Republika Slovenija, Ministrstvo za obrambo, Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje. Ljubljana, 1998.